የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ
FEDERAL NEGARIT GAZETA
OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አራተኛ ዓመት ቁጥር ፳፯
አዲስ አበባ–የካቲት ፳፮ ቀን ፲፱፻፺

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

4th Year No. 27
ADDIS ABABA - 5th March, 1998

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፻፫/፲፱፻፺ ዓ.ም.
የካፒታል ዕቃ ኪራይ ንግድ ሥራ
አዋጅ .... ገጽ ፯፻፯

CONTENTS

Proclamation No. 103/1998
Capital Goods Leasing Business
Proclamation .... Page 707

አዋጅ ቁጥር ፻፫/፲፱፻፺
የካፒታል ዕቃ ኪራይ ንግድ ሥራ አዋጅ

በልዩ ልዩ የኢንቨስትመንት መስኮች ለመሳተፍ ፍላጎት፣ ዕውቀትና ሙያ ኖሯቸው በካፒታል እጥረት ምክንያት መንቀሳቀስ ላልቻሉ ባለሀብቶች አማራጭ የገንዘብ አቅርቦት ምንጮች ማቋቋም የሚያስችል ሁኔታ መፍጠር አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

አሁን ባሉት የገንዘብ ተቋማት መፍትሔ ሊገኝለት ያልቻለውን ክፍተት የካፒታል ዕቃ አከራዮች ሊሸፍኑት ይችላሉ ተብሎ በመታመኑ፤

የካፒታል ዕቃ ኪራይ ንግድ ሥራን በሚመለከት በሥራ ላይ ያሉት ሕጎች የተሟሉ ሆነው ባለመገኘታቸው፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገመንግሥት አንቀጽ ፶፭(፩) መሠረት ከዚህ የሚከተለው ታውጇል።

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

፩· አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ "የካፒታል ዕቃ ኪራይ ንግድ ሥራ አዋጅ ቁጥር ፻፫/፲፱፻፺" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪· ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፤

PROCLAMATION NO.103/1998
CAPITAL GOODS LEASING BUSINESS PROCLAMATION

WHEREAS, for those investors who have the desire, knowledge and profession to participate in various investment activities but could not act due to lack of capital it is necessary to create an enabling environment for the establishment of alternative sources of financing;

WHEREAS, it is believed that lessors of capital goods can fill the existing gap which is not addressed by the existing financial institutions;

WHEREAS, the existing laws concerning capital goods leasing business are found incomplete;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE
General

1. *Short Title*

This Proclamation may be cited as the "Capital Goods Leasing Business Proclamation No.103/1998."

2. *Definitions*

In this Proclamation, unless the context requires otherwise:

ያንዱ ዋጋ 3.40
Unit Price

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹ሺ፩
Negarit G.P.O.Box 80,001

Revenues and Customs Authority
Records & Documentation

፩· "ማከራየት" ማለት አከራይ አንድን የካፒታል ዕቃ በፋይናንስ ኪራይ ወይም በአጭር ጊዜ መጠቀሚያ ኪራይ ወይም በዱቤ ግዥ ስምምነት መሠረት ያለምንም መያዣ በየተወሰነ ክፍለ ጊዜ የሚፈጸም ክፍያ እየተቀበለ ተከራዩ ለተወሰነ ጊዜ ለምርትና ለአገልግሎት መስጠት ዓላማ እንዲጠቀምበት የሚፈቀድበት በዓይነት የሚደረግ የፋይናንስ አቅርቦት ነው፤

፪· "የኪራይ ስምምነት ወይም ስምምነት" ማለት በዚህ አዋጅ ውስጥ እንደተተረጐመው የፋይናንስ ኪራይ፣ የአጭር ጊዜ መጠቀሚያ ኪራይ ወይም የዱቤ ግዢ ማለት ነው፤

፫· "የፋይናንስ ኪራይ" ማለት አከራዩ፣
- ሀ) ቀደም ሲል ይዞት የሚገኘውን የካፒታል ዕቃ ወይም
- ለ) በተከራዩ መራጭነት አቅራቢ ተብሎ ከሚጠራው ሦስተኛ ወገን የሚገዛውን የካፒታል ዕቃ፣

ተከራዩ በተወሰነ ጊዜ ውስጥ ተከፍሎ የሚያልቅ በሁለቱ ወገኖች ስምምነት የተወሰነ ክፍያ በየተወሰነ ጊዜ በመፈጸም እንዲጠቀምበት የሚያከራይበት፣ የኪራይ ስምምነቱ ጸንቶ በሚቆይበት ጊዜ ውስጥ አከራዩ በካፒታል ዕቃው ላይ ሙሉ የባለቤትነት መብት ይዞ የሚቆይበትና የኪራይ ዘመኑ ሲያበቃ ሁለቱም ወገኖች ከተስማሙ ተከራዩ የካፒታል ዕቃውን ሊገዛ የሚችልበት የኪራይ ዓይነት ነው፤

፬· "የዱቤ ግዢ" ማለት አከራይና ተከራይ ባደረጉት ስምምነት መሠረት አከራይ በተወሰነ ጊዜ የሚደረግ ክፍያ እየተከፈለው አንድ የተወሰነ የካፒታል ዕቃን ተከራዩ እንዲጠቀምበት የሚፈቅድበት፣ እያንዳንዱ የኪራይ ክፍያ በተደረገ ቁጥር ለክፍያው ተመጣጣኝ በሆነ መቶኛ ልክ ለተከራዩ የባለቤትነት መብት የሚተላለፍበትና ተከራዩ የመጨረሻውን ክፍያ እንደፈጸመም በካፒታል ዕቃው ላይ ሙሉ የባለቤትነት መብት ወዲያውኑ የሚያገኝበት የኪራይ ዓይነት ነው፤

፭· "የአጭር ጊዜ መጠቀሚያ ኪራይ" ማለት በአከራዩ እጅ የሚገኝ አንድ የተወሰነ የካፒታል ዕቃን ተከራዩ በሁለት ወገኖች ስምምነት የተወሰነ ኪራይ በመክፈል ከሁለት ዓመት ላልበለጠ ጊዜ እንዲጠቀምበት የሚከራይበት የኪራይ ዓይነት ነው፤

፮· "ተከራይ" ማለት በኪራይ ስምምነት መሠረት ለተወሰነ ጊዜ አንድን የካፒታል ዕቃ ኪራይ እየከፈለ ለመጠቀም ከአንድ አከራይ ላይ የሚከራይ ሰው ነው፤

፯· "አከራይ" ማለት በኪራይ ስምምነት መሠረት ለተወሰነ ጊዜ አንድን የካፒታል ዕቃ ኪራይ እየተከፈለው አንድ ተከራይ እንዲገለገልበት የሚያከራይ ሰው ነው፤

፰· "የካፒታል ዕቃ" ማለት በኢንቨስትመንት ሕጉና በዚሁ ሕግ በተሰጠው ሥልጣን የኢንቨስትመንት ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት የሚወሰን ዕቃ ነው፤

፱· "አቅራቢ" ማለት ከአከራይ ወይም ተከራይ ሌላ ሆኖ የካፒታል ዕቃዎችን በመሸጥ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማራ ሰው ነው፤

፲· "የኢንቨስትመንት ሕግ" ማለት የኢንቨስትመንት አዋጅ ቁጥር ፴፯/፲፱፻፹፰ ወይም የኢንቨስትመንት ማበረታቻ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፯/፲፱፻፹፰ ወይም ሁለቱም ነው፤

1) "Leasing" means a financing in kind for production and service purpose by which a lessor provides lessee with the use of specified capital goods on financial or operating lease or hirepurchase agreement basis, without requirement of collateral, for a specified period of time and collects in turn a certain amount of installment in periodical payments over the specified period;

2) "Lease agreement" or "agreement" means financial lease, operating lease or hire-purchase agreement as defined in this Proclamation;

3) "Financial lease" means a type of leasing by which a lessor provides a lessee against payment of mutually agreed installments over a specified period with the use of specified capital goods which is:
   - (a) either already acquired by the lessor; or
   - (b) purchased by the lessor from a third party, known as the supplier, chosen and specified by the lessee;

   and under which the lessor shall retain full ownership right on the capital goods during the period of the lease agreement, and, subject to agreement between the two parties, the lessee may have an option to purchase the capital good outright after the termination of the lease period at an agreed price.

4) "Hire-purchase" means a type of leasing by which a lessor provides a lessee with the use of a specified capital goods, against payment of mutually agreed installments over a specified period under which, with each lease payment, an equal percentage of the ownership is transferred to the lessee and, upon effecting of the last payment, the ownership of the capital goods shall automatically be transferred to the lessee;

5) "Operating lease" means a type of leasing for a period of time not exceeding two years, by which a lessor provides a lessee against payment of mutual agreed rent with the use of specified capital goods that the lessor has at hand;

6) "Leasee" means a person who, under a lease agreement, obtains capital goods from a lessor and has the right to use the capital goods, against payment of rent for an agreed period of time;

7) "lessor" means a person who, under a lease agreement, provides to a lessee the right to use the capital goods in return for rent for an agreed period of time;

8) "Capital goods" means goods designated as such under the Investment law and directives issued by the Investment Board pursuant to the powers vested in it by the Investment Law;

9) "Supplier" means a person, other than the lessor or the lessee, who is in the business of selling goods;

10) "Investment Law" means either the Investment Proclamation No.37/1996, or the Ivestment Incentives Council of Ministers Regulations No.7/1996 or both;

Revenues and Customs Authority
Records & Documentation No. 2

፲፩· "ሊሠረዝ የማይችል ስምምነት" ማለት በሕግ አፈጻጸም ወይም በስምምነት ብቻ ካልሆነ በስተቀር ሊሠረዝ የማይችል የኪራይ ስምምነት ነው፤

፲፪· "ሰው" ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤

፲፫ "ሚኒስቴር" ማለት የንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር ነው፤

ክፍል ሁለት

የፈቃድ አሰጣጥ፣ የኪራይ ስምምነት ባህሪያትና የተዋዋይ ወገኖች መብትና ግዴታዎች

፫· ፈቃድ ስለመስጠት

፩· የካፒታል ዕቃ ኪራይ ንግድ ሥራ የሚካሄደው ከሚኒስቴሩ ፈቃድ በተሰጠው አከራይ ብቻ ነው።

፪· የአከራይነት ፈቃድ ለማግኘት መሟላት ያለባቸውን መስፈርቶች በሚመለከት ሚኒስቴሩ መመሪያ ያወጣል።

፬· የኪራይ ስምምነቶች አጠቃላይ ባህሪያት

ማንኛውም የኪራይ ስምምነት ቢያንስ የሚከተሉትን ይይዛል፤

፩· የኪራይ ዓይነቱን መግለጫ፤

፪· የካፒታል ዕቃውን ለመለየት የሚያስችል በቂ መግለጫ፣ የካፒታል ዕቃውን ሙሉ ዋጋ እና በኪራይ ስምምነቱ መሠረት የሚከፈለውን ጠቅላላ ኪራይ፤

፫· የእያንዳንዱ ኪራይ መጠን፣ ጠቅላላው ኪራይ የሚከፈልበት ጊዜና እያንዳንዱ የኪራይ ክፍያ የሚደረግበት ቀን ወይም ቀኑ የሚወሰንበት ዘዴ፣ ተከራዩ በውሉ መሠረት በተወሰነው ቀን ኪራዩን የሚከፍል መሆኑን፤

፬· ስምምነቱ ጸንቶ በሚቆይበት ጊዜ ውስጥ ሦስተኛ ወገኖች በካፒታል ዕቃው ላይ ጉዳት ቢያደርሱበት ተከራዩ የማሠራት ኃላፊነት ያለበት መሆኑን የሚያሳይ ድንጋጌ፤

፭· ተከራዩ የካፒታል ዕቃው በተላለፈለት ጊዜ አገልግሎቱን የሚቀንስ ጉድለት ያለበት ሆኖ ካገኘው ስምምነቱን አቋርጦ የካፒታል ዕቃውን የመመለስ መብት ያለው ስለመሆኑ የሚያሳይ ድንጋጌ፤

፮· በአከራዩና በካፒታል ዕቃ አቅራቢው መካከል ከተደረገው የሽያጭ ውል የሚመነጩ መብቶችንና ጥቅሞችን ለተከራዩ ለማስተላለፍ አከራዩ የገባው ቃል፤

፯· ተከራዩ የካፒታል ዕቃ ኪራይ ስምምነቱ ጸንቶ በሚቆይበት ጊዜ ሁሉ በስምምነቱ በተገለጸው ሁኔታ በተከራየው የካፒታል ዕቃ ላይ ሁከት የማይደረግበት የባለ ይዞታነት መብት ያለው መሆኑን የሚያሳይ ቃል፤

፰· ተከራዩ በካፒታል ዕቃው ሲጠቀም በሦስተኛ ወገኖች ላይ ለሚደርስ ሞት፣ የአካል ጉዳት ወይም የንብረት ጉዳት አከራዩ እንደአከራይነቱ ኃላፊነት የሌለበት መሆኑን የሚያሳይ ቃል።

፭· የኪራይ ስምምነቶች ልዩ ባህሪያት

፩· የፋይናንስ ኪራይ ስምምነትን በሚመለከት፣

ሀ) ተከራዩ የኪራይ ስምምነቱ ጸንቶ በሚቆይበት ጊዜ ሁሉ የካፒታል ዕቃውን ለአከራዩ እንደባለአደራ ብቻ ሆኖ ይይዛል፤ በካፒታል ዕቃው ላይም ምንም ዓይነት የባለቤትነት መብት አይኖረውም፤

11) "Non-cancelable Agreement" means a lease agreement that is cancelable only by the operation of the law or by mutual agreement;

12) "Person" means any natural or juridical person;

13) "Ministry" means Ministry of Trade and Industry;

PART TWO

Licensing, Features of Lease Agreements and Rights and Obligations of the Contracting Parties

3. *Issuance of License*

1) capital goods leasing business shall be operated only by a lessor licensed by the Ministry.

2) The Ministry shall issue directives concerning the criteria to be fulfilled to obtain leasing license.

4. *General Features of Lease Agreements*

Any lease agreement shall, among other things, contain:

1) a statement of the type of leasing;

2) a description of the capital goods, sufficient to identify it, a statment of the full price of the capital goods and the total lease rent payable under the lease agreement;

3) the amount of each rent, the period within which the total rent is to be paid, the date or the mode of determining the date on which each installment is payable and a statement that the lessee shall pay the rent on the agreed date;

4) a provision showing the responsibility of the lessee for repairing damages caused to the capital goods by third parties during the time the agreement is in force;

5) a provision showing the right of the lessee to terminate the agreement and return the leased capital goods to the lessor, where, at the time of its transfer to him, the capital goods is found to have a defect which diminishes its usefulness to the lessee;

6) a statement that the lessor undertakes to transfer to the lessee the rights and benefits deriving from the sales contract between the lessor and the supplier of the capital goods;

7) a statement that the lessee shall have the right to enjoy quiet possession of the leased capital goods during the entire period of the lease as provided in the agreement;

8) a statement that the lessor may not, in his capacity as a lessor, be liable for death, personal injury or damage to the property of third parties caused during the use of the capital goods by the lessee.

5. *Specific Features of Lease Agreements*

1) In the case of a financial lease agreement

(a) the lessee shall hold the capital goods as a mere bailee of the lessor and he shall not have any ownership right on the capital goods during the entire period of the lease;

፪· አከራዩ የካፒታል ዕቃውን ለተከራዩ ባስረከበበት ወቅት ያወቀውን ወይም ሊያውቀው የሚገባውን ጉድለት ለተከራዩ ሳያሳውቀው ቀርቶ በካፒታል ዕቃው ጉድለት ምክንያት በተከራዩ ላይ ለሚደርስ ማናቸውም ጉዳት ካሣ የመክፈል ግዴታ አለበት።

፫· በኪራይ ስምምነቱ በሌላ አኳኋን ካልተወሰነ በስተቀር፡ ተከራዩ በሰጠው ዝርዝር የመምረጫ መስፈርት መሠረት አከራይ የካፒታል ዕቃውን እስከገዛ ድረስ ዕቃው ለተፈለገው ዓላማ አገልግሎት ለመስጠት ጉድለት ያለበት ወይም የማይስማማ ሆኖ ቢገኝ በኃላፊነት አይጠየቅም።

፬· ተከራዩ የተከራየውን የካፒታል ዕቃ በኪራይ ስምምነቱ መሠረት ወይም ተቀባይነት ያለውን ሥርዓት ወይም አጠቃቀም በመከተል የማይገለገልበት ከሆነና የተከራዩ አጠቃቀም በካፒታል ዕቃው ላይ ጉዳት የሚያደርስ ከሆነ አከራዩ ለተከራዩ ቅድሚያ ማስጠንቀቂያ በመስጠት ስምምነቱን ለመሠረዝና የአከራየውን የካፒታል ዕቃ ወደ ይዞታው ለመመለስ መብት አለው።

፰· ስለመክሰር

፩· በኪራይ ስምምነቱ መሠረት ተከራዩ ግዴታውን እስከ ተወጣ ድረስ አከራዩ እንደከሰረ በፍርድ ቤት ቢወሰን እንኳን የከሰረውን አካል በሕግ የሚተካ አካል በስምምነቱ ግዴታዎችና ሁኔታዎች መሠረት ይቀጥላል።

፪· የተከራዩ መክሰር በፍርድ ቤት ቢወሰንም በተከራየው የካፒታል ዕቃ ላይ አከራዩ ያለውን የባለቤትነት መብት አያሳጣውም፤ የተጠበቀ ይሆናል።

፱· ስለጉዳት ካሣ

፩· ስምምነቱ በተከራዩ በሚሠረዝበት ጊዜ ተከራዩ የተከራየውን የካፒታል ዕቃ ለአከራዩ እንዲመልስ ተገቢው ማሳሰቢያ ተሰጥቶት ካላስረከበ አከራዩ የካፒታል ዕቃውን ወዲያውኑ ወደ ይዞታው የመመለስና ለደረሰበት ጉዳት ካሣ የመጠየቅ መብት አለው።

፪· የሚከራየው የካፒታል ዕቃ ከአከራይ ወደ ተከራይ ከመተላለፉ በፊት በተከራይ ጥፋት ምክንያት በአከራይ ላይ ማናቸውም ጉዳት ቢደርስበት፣ አከራይ በቅን ልቦና እስከፈጸመና በተከራይ ጥያቄ የካፒታል ዕቃውን ለመግዛት ወጪ የደረሰበት እስከሆነ ድረስ ተከራይ በአከራይ ላይ ለደረሰው ጉዳት ካሣ መክፈል አለበት።

፫· የፋይናንስ ኪራይን እና የአጭር ጊዜ መጠቀሚያ ኪራይን በሚመለከት ተከራዩ የተከራየውን የካፒታል ዕቃ የስምምነቱ ጊዜ ሲያልቅ ሳይመልስ የቀረ እንደሆነ በስምምነቱ ውስጥ በሌላ አኳኋን ካልተወሰነ በስተቀር አከራዩ የተከራየውን የካፒታል ዕቃ ወደይዞታው የመመለስና ለደረሰበት ጉዳት ካሣ የመጠየቅ መብት አለው።

፲· መብትን ስለማስተላለፍ

ተከራዩ በስምምነቱ መሠረት በካፒታል ዕቃው በሰላም ለመጠቀም ያለውን መብት እስካልተጋፋ ድረስ አከራዩ በኪራይ ስምምነቱ መሠረት ያገኘውን መብት ለሦስተኛ ወገን የማስተላለፍ የተናጠል መብት አለው።

፲፩· በሦስተኛ ወገኖች የሚቀርብ ጥያቄ

፩· በካፒታል ዕቃው ላይ መብት አለኝ በማለት በሦስተኛ ወገን የሚቀርብ ማንኛውም ክስ በአከራዩ ላይ መቅረብ አለበት።

2) The lessor shall make good any damage which the lessee has suffered owing to the defect of the capital goods where the lessor knew or should have known of the defect on delivering the capital goods to the lessee and failed to inform the latter accordingly.

3) Unless otherwise provided in the lease agreement, the lessor shall not be liable for defects in and for unfitness for intended use of the capital goods he purchases in conformity with the specifications given by the lessee.

4) The lessor has the right to rescind the agreement, with prior notice, and to repossess the leased capital goods, where the lessee does not make use of the capital goods in accordance with the lease agreement or accepted norm or usage and such use entails risk of irreparable damage to the capital goods leased.

8. *Bankruptcy*

1) The obligations and conditions of the agreement shall continue with an organ legally subrogated to the judicially bankrupt lessor as long as the lessee performs his obligations in accordance with the terms of the lease agreement.

2) The lessor shall not lose his ownership right on the capital goods leased eventhough the lessee is judicially bankrupt.

9. *Damages*

1) Where the agreement is rescinded by the lessee, and the lessee does not deliver the capital goods after having been given due notice to surrender the capital goods to the lessor, the lessor has the right to repossess the leased capital goods immediately and claim damages.

2) Where the lessor suffers any damage owing to default on the part of the lessee prior to the transfer of the leased capital goods from the lessor to the lessee, the latter shall make good such damage to the former so long as the lessor acted in good faith and costs were incurred by him for purchase of the capital goods at the request of the lessee.

3) Where, in the case of financial lease or operating lease agreement, the lessee fails to return the capital goods on the expiry of the agreement, the lessor has the right to repossess the leased capital goods and claim related damages unless otherwise provided in the agreement.

10. *Transfer of Right*

The lessor has the unilateral right to assign his rights under the lease agreement to third parties, but without infrigement of the lessee's right to the quiet enjoyment of the capital goods leased.

11. *Claim by Third Parties*

1) Any action by a third party claiming a right on the capital goods shall be brought against the lessor

Revenues and Customs Authority
Records & Documentation

፪· የተከራዩን አበዳሪዎች ጨምሮ ሌሎች ሦስተኛ ወገኖች በካፒታል ዕቃው ላይ ከሚያቀርቡት ጥያቄዎች ይልቅ አከራዩ ያለው የባለቤትነት መብት ምንጊዜም ቅድሚያ ይሰጠዋል።

፫· ተከራዩ በካፒታል ዕቃው በሰላም እንዳይጠቀም በሦስተኛ ወገኖች የሚደርስበትን ችግር ወይም ሁከት ለአከራዩ ማሳወቅ አለበት።

፬· በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) በተገለጸው መሠረት ተከራዩ አከራዩን ሳያሳውቅ የቀረ ወይም የዘገየ እንደሆነ አከራዩ ለሚያወጣው ወጪና ለሚደርስበት ጉዳት ኃላፊ ይሆናል።

፭· ሦስተኛ ወገን በአከራዩ ላይ በሚያቀርበው ክስ ምክንያት የካፒታል ዕቃው ዋጋ የቀነሰ እንደሆነ ተከራይ በአዲሱ ዋጋ መሠረት ኪራዩ እንዲቀንስለት ወይም ስምምነቱ እንዲሰረዝ የመጠየቅ መብት አለው።

፲፪· <u>የኪራይ ስምምነት መቋረጥ</u>

፩· ማንኛውም የኪራይ ስምምነት በስምምነቱ በተገለጸው ቀን ይቋረጣል።

፪· በኪራይ ስምምነቱ በሌላ አኳኋን ካልተወሰነ በስተቀር በተከራዩ መሞት ወይም ችሎታ ማጣት ምክንያት ስምምነቱ አይቋረጥም።

፫· የአጭር ጊዜ መጠቀሚያ ኪራይ ስምምነት ዘመን ሲያበቃ ተከራይ የተከራየውን የካፒታል ዕቃ እንደያዘ ቢቀርና አከራይም እንዲመለስለት ባይጠይቅ ከተዋዋዮቹ ወገኖች አንደኛው ስምምነቱ እንዲቋረጥ እስከሚጠይቅ ድረስ በመጀመሪያ የተገባው የኪራይ ስምምነት እንደተራዘመ ይቆጠራል።

፲፫· <u>ተከራዩ በካፒታል ዕቃው ላይ ግዴታ መፍጠር የሌለበት ስለመሆኑ</u>

፩· ተከራዩ በተከራየው የካፒታል ዕቃ ላይ ማናቸውንም የክፍያ ወይም ሌላ ግዴታ መግባት አይችልም።

፪· የክፍያ ወይም ሌላ ማናቸውም ግዴታ በካፒታል ዕቃው ላይ በተከራዩ የተገባ እንደሆነ፣ ይኸው ግዴታ ዋጋ የሌለው ይሆናል።

፫· በካፒታል ዕቃው ላይ በአከራዩ የተገባ ግዴታን ወይም የሚጠየቅ ግብርን የሚችለው አከራዩ ነው።

፲፬· <u>የካፒታል ዕቃውን ስለመያዝና ስለመጠበቅ</u>

፩· ተከራዩ የካፒታል ዕቃው በእጁ እስካለ ድረስ በጥንቃቄ ይይዛል፣ ይጠብቃል።

፪· ተከራዩ ያለአከራዩ ፈቃድ የካፒታል ዕቃውን አጠቃቀም ሁኔታ መቀየር አይችልም።

<u>ክፍል ሦስት</u>

<u>ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች</u>

፲፭· <u>ማበረታቻዎች</u>

አከራይ ለኪራይ ተግባር የሚውሉ የካፒታል ዕቃዎችን ወደ አገር ውስጥ በሚያስገባበት ጊዜ በኢንቨስትመንት ሕጉና በዚሁ ሕግ በተሰጠው ሥልጣን የኢንቨስትመንት ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ከጉምሩክ ቀረጥ ነጻ የመሆን መብት አለው።

2) The ownership right of the lessor on the capital goods leased under the lease agreement shall prevail at all times over claims by third parties including creditors of the lessee.

3) The lessee shall inform the lessor of any impediments or disturbances by third parties to his quiet enjoyment of the capital goods.

4) Where the lessee fails or delays to inform the lessor as provided under sub-Article (3) of this Article, he shall be responsible for any expenses or damages incurred by the lessor.

5) Where the value of the capital goods has decreased as a result of legal proceedings instituted by a third party against the lessor, the lessee shall have the right to demand the reduction of the rent according to the new value or the cancellation of the agreement.

12. *Termination of Lease Agreement*

1) Any lease agreement shall terminate on the date agreed upon by the parties.

2) Unless otherwise provided in the lease agreement, the agreement shall not be terminated by the death or incapacity of the lessee.

3) Where, on the expiration of an operating lease, the lessee remains in possession of the capital goods leased and the lessor does not claim its return, the agreement shall be deemed to have extended until such time as one of the parties demand the termination of the agreement.

13. *Lessee not to Create Charges On Capital Goods*

1) The lessee shall not create any charge or encumbrance on the capitl goods leased.

2) Any charge or encumbrance created on the capital goods by the lessee shall be void.

3) Encumbrances created by the lessor and taxes claimed on the leased capital goods shall be borne by the lessor.

14. *Custody and Preservation of the Capital Goods*

1) The lessee shall take care of and preserve the capital goods as long as it is in his custody.

2) The lessee may not change the manner of utilization of the capital goods without the consent of the lessor.

PART THREE

Miscellaneous Provisions

15. *Incentives*

The lessor shall be exempted from customs duties on capital goods he imports in accordance with the Investment Law and the directives issued by the Investment Board pursuant to the powers vested in it by the Investment law